

RÁCZ HAJNALKA (SZERZŐ)

GÉPÍRÁS

ONLINE TANANYAG

A gépirástudás ma is élő és szükséges készség. Aki birtokában van ennek a tudásnak, az

- ✓ időt spórol,
- ✓ hibamentesebben dolgozik
- ✓ és magabiztosabban mozog a digitális világban.

A gépirástudás növeli a **hatékonyságot**.

Aki vakon gépel, jóval gyorsabban tud szöveget előállítani, mint az, aki keresgéli a billentyűket. Ez különösen az irodai, adminisztratív és pedagógiai munkában jelentős, ahol a napi feladatok jelentős része számítógépen zajlik. A gyors gépelés nemcsak időt takarít meg, hanem a produktivitást is növeli.

A gépirás javítja a **pontosságot és a koncentrációt**.

A billentyűzet helyett a szövegre figyelő ember kevesebb hibát vét, és gondolatait zavartalanul, megszakítás nélkül képes papírra – vagy képernyőre – vetni. Ez különösen a diákok számára hasznos, akiknek gyakran kell beadandókat, dolgozatokat vagy akár vizsgamunkákat számítógépen elkészíteniük.

A digitális világban a gépirástudás **versenyelőnyt** jelent.

Az e-mailek, jelentések, programozási feladatok és közösségi médiás tartalmak mind gyors és pontos szövegbevitelt igényelnek. Bár léteznek diktálóprogramok és automatikus javító rendszerek, ezek sosem pótolják teljes mértékben a biztos, önálló gépelési készséget. (Szöveg: a ChatGPT segítségével)

FONTOS TUDNIVALÓK, SZABÁLYOK

OLVASD EL A TANULÁS MEGKEZDÉSE ELŐTT!

A kéztartásnál ügyeljünk arra, hogy a csuklónkat ne támasszuk meg.

Vakírás lévén természetesen írás közben **nem nézünk a billentyűzetre**, csak amikor az alaptartásra helyezzük ujjainkat.

Folyamatosan **betűzni** szükséges (pl. k = ká, z = zé), a szövegmásolásoknál már elhagyható. Gépirásban nincs pl. „cs”, helyette „cé” „es”.

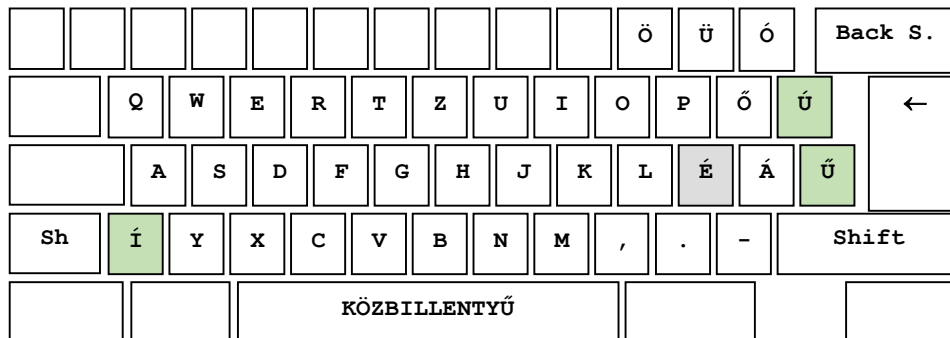
Munkánkba **belejavítani nem szabad**, fontos, hogy lássuk a hibákat, hogy azokat időben javítani, korrigálni tudjuk. Backspace vagy más javítási lehetőséget csak a backspace tanulása után használhatunk. Fontos a betűk jó beidegződése, melyet a betűzés és a mozdulat által rögzítünk.

Az **alaptartástól eltérő betűk** (pl. i, e, ó) esetén ügyeljünk arra a mozdulatok rögzítése során, hogy az ujjunkat **mindig helyezzük vissza az alaptartásra**.

Az összegző feladatokat végig egyhuzamban (megállás nélkül) írjuk le, **utólag ellenőrizzük és javítjuk** (kitörölhetjük a megírt sort és újraírhatjuk – ez a szógyakorlatoknál is igaz).

HA A FENTI SZABÁLYOKAT BETARTJUK, SIKERESEK LESZÜNK! ☺

Mielőtt hozzáfogsz a tanuláshoz, kérlek, ellenőrizd a billentyűzeted.
A magyar nyelvű gépirástanulás a magyar kiosztáshoz van igazítva.
Így néz ki (bejelöltem, melyik betűket érdemes ellenőrizni):

Ujjtorna

Ujjaink nem feltétlen vannak ezekhez a finom mozgásokhoz szokva, ezért érdemes időnként ujjtornát végezni, hogy könnyebbé tegyük a tanulást (ehhez az internet is segítségünkre van).

Javítás

A betűtanulás folyamatában a programban az elütést/hibázást piros színnel jelzi a program.

Tekintettel arra, hogy a betűtanulás folyamatában tilos a javítóbillentyűk használata (pl. Backspace, Delete), ezért a következő lehetőségünk van:

1. Kitöröljük írás után a sort és újrakezdjük.
2. Word programban dolgozunk párhuzamosan, amiben a **hibás szóból** írunk legalább hármat.

Figyeljünk arra, hogy a javított szót az íráskor ugyanúgy betűznünk kell!

Abban az esetben, ha **tipikusan többször felcserélünk két betűt**, akkor használhatjuk a **Betűtévesztés korrigálása** című anyagot – valószínű itt megtaláljuk azt, amire szükségünk van.

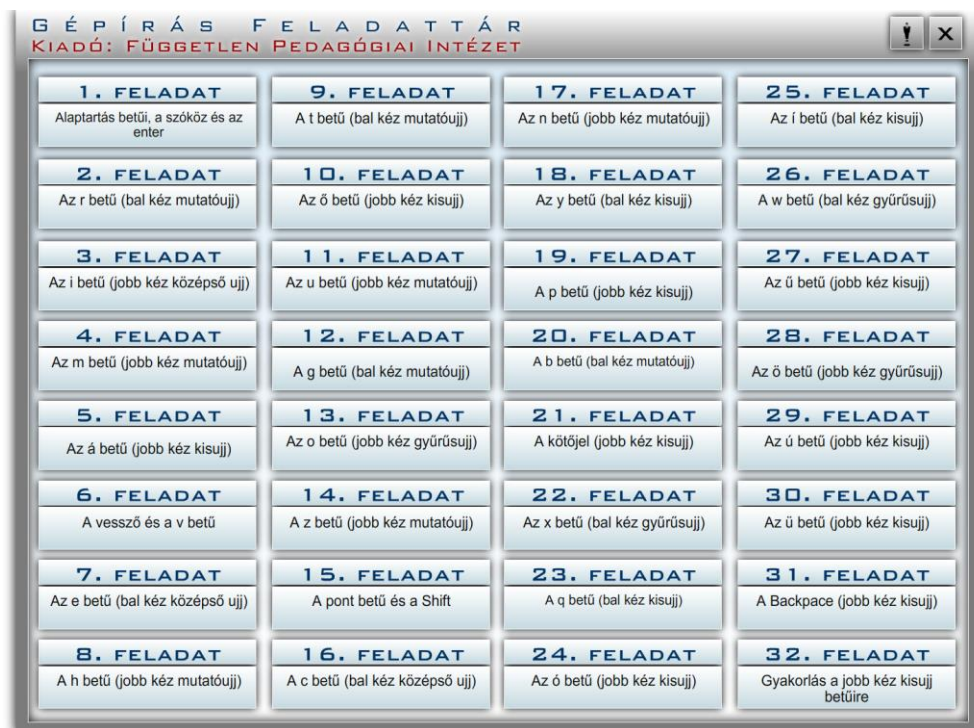
Miért fontos a javítás? Azért, mert a jól bidegződött betűfogásokra építve lehet a későbbiekben sebességet fogokozni.

A PROGRAM

A program használata egyszerű, telepítést nem igényel.

 Gepiras Az exe fájl elindításával megjelenik előttünk a leckékkel.

A leckéből, illetve a programból kilépés után a már beírtak nem tárolódnak.

A feladatra kattintással láthatóvá válik a lecke a soraival. A megfelelő sorra kattintás után elkezdhetem az írást (**minden sor végén enterrel** – míg nem tanuljuk meg szabályosan ütni az entert, addig akár lenézve, szabálytalanul tegyük meg).

Egy részfeladat elvégzése után (pl. a mozdulatgyakorlatokat követi a szógyakorlatok), a következő írandó sorba kell kattintani, hogy folytathatjuk a lecke írását.

A leckéből kilépek a kezdő oldalra.

Szövegmásolás esetén már érdemes mérni az időt. (Mennyi idő alatt írom meg az adott leütésszámú szöveget?)

Elindítás után megállíthatom.

Lenullázhatom az időt, újraindul.

A csúszkával, vagy a nyílakkal görgethetem a lecke sorait.

Bezárom a programot.

Alaptartás betűi

a	bal kéz kisujj	é	jobb kéz kisujj
s	bal kéz gyűrűsujj	l	jobb kéz gyűrűsujj
d	bal kéz középső ujj	k	jobb kéz középső ujj
f	bal kéz mutatóujj	j	jobb kéz mutatóujj

- ☞ **Helyes tartás:** a hát egyenes, az alkar vízszintes, és a csukló nem támaszkodik meg.
- ☞ Helyezzük az ujjainkat az alaptartás betűire: a bal kéz kisujj „a” betűjétől a jobb kéz kisujj „é” betűjéig.
- ☞ Érintésre nyomjuk le az alaptartás betűit, akár összevissza úgy, hogy közben ne emeljük fel az ujjainkat.
- ☞ Nézzük ezen az oldalon szereplő billentyűzetet, és közben betűzve (pl. ef, ká) írjuk többször ismételve az alaptartás betűit oda-vissza (asdjkléélkjfdsa). Az írás kb. a másodperc ütemére történjen. Ezalatt **memorizáljuk, melyik ujjunkhoz melyik betű tartozik.** Kezdődhet a lecke írása.

NE A BETŰK SORRENDJÉT JEGYEZZÜK MEG!

A betűtanulás végéig ütemesen kell betűzni és írni.

Szóköz (hüvelykujj) betűzése: „köz”

A szóközre a „Space” billentyűt használjuk, melyet bármelyik hüvelykujjunkkal üthetünk, illetve váltakozva is használhatjuk.

„Enter” (jobb kéz kisujj) betűzése két ütemben: „sort vált”

A képen látható technikát alkalmazhatjuk. A jobb kéz mutatóujja az alaptartás „j” betűjén marad, a többi szétnyújtjuk, és így kényelmesen elérjük az „Enter”-t.

Betűzéskor a „sort” ütemére szétnyújtjuk az ujjainkat, a kisujjunkt az „Enter”-re helyezzük, a „vált” ütemére pedig leütjük.

Arra figyeljünk, hogy ne nyomjuk le közben a „j” betűt!

A továbbiakban **minden sor végén** használjuk.

ALAPTARTÁSTÓL ELTÉRŐ BETŰK ESETÉN (pl. á, t...) vissza kell helyeznünk az alaptartásra az ujjunkat, hiszen az innen induló mozdulatot rögzítjük az adott betű rögzítésekor. Amikor rövid szavak írásával találkozunk egy teljes soron át, akkor is erre kell ügyelnünk. Ilyen sor pl.:

fáj sár kár már fák rák sár fáj sár kár már fák rák sár fáj ám
kő ő s lő ő r fő kő ő s lő ő r fő kő ő s lő ő r fő kő ő s lő ő r fő kő

SHIFT (bal és jobb kéz kisujj)

A nagybetűt hármassal ütemben írjuk:

1. **Vált** (lenyomjuk a „Shift”-et az **ELLENKEZŐ KISUJJAL**, mint amivel a betűt fogjuk majd, és nyomva tartjuk)
2. **Betű** (leütjük a betűt)
3. **Vált** (a „Shift”-ről visszarakjuk a kisujjunkt az alaptartásra).

Pl. írunk egy „F” betűt:

1. **Vált** (jobb kéz kisujjal a „Shift”-et nyomva tartjuk),
2. **„f”** (bal kéz mutatóujjal leütjük),
3. **Vált** (jobb kéz kisujjat visszarakjuk az „é”-re).

Mielőtt elkezdjük a lecke írását, GYAKOROLJUK be a mozdulatot:

„a” betű leütése, majd az azonos oldalon lévő „Shift” leütése – ezt többször ismételjük (a bal kéz mutatóujj marad, a többi emeljük hozzá).

„é” betű leütése, majd az azonos oldalon lévő „Shift” leütése – ezt többször ismételjük (a jobb kéz mutatóujj marad, a többi emeljük hozzá).

BETŰFOGÁSOK(hoz) segítség

Vannak olyan betűk, melyek leütése adott ujjal nehéznek tűnik. Ezekhez egy kis segítség:

- 5. lecke (**á betű**): a jobb kéz mutatóujj marad, a többiből emelhetek hozzá.
- 6. lecke (**vessző**): megemelem a plafon felé a jobb kéz mutatóujjam, a középső ujjam a vesszőhöz hajlítom.
- 10. lecke (**ő betű**): a jobb kéz mutatóujj marad, a többiből emelhetek hozzá.
- 13. lecke (**o betű**): megemelkedhet hozzá a jobb kéz kisujj is.
- 14. lecke (**z betű**): a csukló szabad, így könnyen „rugózik” a kéz.
- 15. lecke (**pont**): megemelkedik a kisujj, a gyűrűsujj könnyebben odahajlik.
- 16. lecke (**Shift**): külön leírásban szerepel.
- 17. lecke (**n betű**): a mutatóujjal megemelkedhet a gyűrűsujj is.
- 18. lecke (**y betű**): a kisujjal megemelkedhet a gyűrűsujj is.
- 19. lecke (**p betű**): a jobb kéz mutatóujj marad, a többiből emelhetek hozzá.
- 20. lecke (**b betű**): a bal kéz kisujj marad az alaptartáson, a többiből emelhetek.
- 21. lecke (**kötőjel**): a jobb kéz mutatóujj marad, a többiből emelhetek hozzá.
- 22. lecke (**x betű**): a kisujjat és a középső ujjat megemelem, majd a gyűrűsujjat az x-hez hajlítom.
- 23–31. lecke (**q, ó, í, w, ű, ö, ú, ü betű és Backspace**): a mutatóujj marad, a többiből emelhetek hozzá.

MEGJEGYZÉS

A betűtanulás közben valamelyest nőni fog a sebességünk, de ebben a fázisban még ne erre törekedjünk. A sebességfokozás a betűtanulás utáni következő lépés.

A gépirástanulás kissé monoton folyamat,
és erősen koncentrált, rendszeres munkát igényel.

KITARTÁST, TÜRELMET, ÖRÖMÖT ÉS SIKERT KÍVÁNOK HOZZÁ! ☺